

« پیشکوتن »

کریار
بوهموشوینیک
به ۳ مانک یک
به شش مانک دو
به سالیک چوار روپیه ده دا
اعلان یا اینسیکی خوبی
له پره دوازیدا ده نوسرت
بو دودیر ۳ آنه ده سیزیت

پیشکوتن

حفتة جاویک درده چیت

هموشتیک

بو پیشکوتن

ده نوسرت

یک به آنه یک

-(روز پنجم چشممه ۲۱ جمادی الاول ۱۳۴۰ ۱۹ جنوری ۱۹۲۲) - (سال ۲ ژماره ۹۱) -

که علم عربی که امساس دینه نخوینیت و لغو بگریت
خیر جاران چون بوه وله اساسه وه چون بوه هر واپی
واو تدریس-انه له منکوت و مدرسه علمیه دا چون کراوه
هر بکری . اتوانم بلیم لم مسئله یه دا قطعیاً جهت دیانتی
به خیالا نهاتوه . صرف مقصدی محافظه و فکر
نه چونه وه لسان ملی بوه .

لازم ناکا محافظه ام لسانه که امر و بو اعه لسانیکی
و سیمیه . بیتیه-ه باعث داخیستنی در کای منکوت و
خانقا و تکیه بالعکس قوام دینی به قوام ملیته وه یه .
منانیکی مکتب ابتدائی که هیشتا زمان باوکو دایکی
بتوادی فیرنبوهر . معلمیک - ریاضیات جغرافیا تاریخی
چون اتوانی به زمانیکی اجنبی تی بگذینی .

نمیخیا ۶۰ میلیون اسلام هندستان و ۴۰ میلیون چین
و چهند میلیون مائر جیکای تر . کی تدریسات مکانیان
کردوه به عربی کوایی چونکه اساس دینه که یان قرآن
او اندیش اوایه تحصیلیان بکردايه به عربی . خیر وانیه
باوکو او کنیانه که عائده به دین همویان به زمان
خوان برجه کردوه .

بناءً علیه انسان دایما بو محافظه لسانی زیارت له کیانی
تی بکوشی . چونکه به روشنان کیان حیات قومیت ناروا
بلام به نهانی زمان بناغه هیمت اروخی امه امر یکی
بدیهیه .

زبان

له نسخه ۸۹ پیشکوتن دا له جواب جذاب رسول
ناجیدا چاوم به مقاومتیک اوت که فکری او ذانه یان
نتقید کردوه لبر اووه مجبور بوم به نوسین ام مقاله یه و
مدافعه او ذانه .

جاری مقصدی رسول فاجی مفع تدریس-اتی عربی
نبوه لبر امه که ویستو یانه لم جوابه دا مقصد و غایبیکی
شخصی افهام بکری فکری او ذانه یان هیناواره شکلیکه و
اکنونقید بکری حق بی . مع مافیه او فکره له نظر عموما
فکریکی مصیب و بکره و شایان رد و تصحیح بیه .
بو اووه که حقیقت معلوم بی جاری لازمه مطلبی
او ذانه بیان بکم .

بلی له نسخه یکی العرافدا که بتاریخ ۲۳ تشرین ثانی
۹۲۱ و ۴۵۸ ژماره نشر و بلاو کراوه وه (تبدیل
تدریسات کردی مکتبه کانی سلیمانی به عربی امر تشبیت
مفتش منطقه موصل سالم حسون افندی در دست
اجراه) نوسرا بوله وقتیکا که هانه سلیمانی ام فکره بلاعی
بعضیکه وه بیان کردبو بباشیان زانی بو .

لبر اووه جذاب رسول ناجی بکش له کل هاوفکره کانیا
تبدیلات زمان کردی به عربی باش نه زانیوه و بیان
نه ویستنیان کردوه . امجا اکر دقت بکین و میانی اووه نیه

ایه ابی هیچ وقتی مقنقاری حکومت خیمه
فراموش نکین . کدام زمانه خومانی بو کرد وین به
زمانیکی رسمي و ام خدمته له نظر بشمریدا خدمتیکی
تاریخیه . برآمده تا یگانه افت بینی ام معادت زمانه
لست نادین .

سلیمانی ؟ م . نوری

الکساندر دوم اس
له مالی کویخا
قبرستان مسلطانه کافی فرنسه
له کلیسا ای سنت دنیس

پاشماوه یه

پاش تو او کوف حکایت ماموو دانید شتوه کان مات
بون و کوتنه بخوبی خیالاته و . یکی لو کومله که ناوی
شوایه لزوار بو و بکرده حکیم و هاته قسه شوایه و تی
حکیم ام باشه که من ایستا بو تان ده گیرمه و دعشت تره
لوانی نز .

وقتی له سالی ۱۷۹۳ دا هر ای فرنسه کیشته راده یک
که خوینی لوی ۱۶ هم رزا و نصت کس له باولک و
باپری لوی ۱۶ هم که له قبرستانی کونی خویاندابون
لشیان هینهانه دره و له قبرستانی عمومیدا شاوردیانه و
امه یش بویه کرا که اثیریک و ناویک له سلطنت پیش-
و نه مینیت . لورو زده که ام ایشنه ده کرا حکم آشتنی
هلاکه ماری انتوانت یش دوا .

له ناو او سلطانانه دا وختی که جنازه هانزی چوارم
هینزایه دره وه و سری تابوته کی لادوا وک پیاویک له
خودابی هیچ جسدی تیک نه چو بو هانزی چوارم زور
خوش-ه وسست بوه لای فرنسه ویه کان به باولک ناویان
ده برد ۵۷ سال بوله ۱۶۱۰ دا به دمیتی پیاو خرابیک
کوژرا .

بو امده که همو کسی چاوی بو جسمده بکویث
کفنه کی هتا سر ناو قد لیکایه وه جن-ازه کی پالدرایه وه

اکر ملاحظه یکی تاریخ قدیمه بکین این ملت
و کوکلانی فنیکه کله معارف و مدنیتدا وله صنایع و تجارتدا
پایه یکی بزر و بلند یان دیو و کلی صنایع و مشه-کلات
ففوئیان حل کرد و حقیقتا نمونه یکی اقتدار و مدنیتیان
له صفحه زمانه دا بجی هیشته و بلام له کل ام همو علم و
معرفت-شده له وقت انقراضیانها اکر لسانی خویان محافظه
بکردایه وله دوای استیلا له زمانه کی خویان لایان دایه و
به زمانیکی ترمکالمه و محاوره یان نکردایه اساسی مایت که
زمانه له فکر یان پیشوایه وه هیچ وقتی انقراضیان نه اهات
امه عبرتیکی تاریخیه .

وله یانزهین عصر مدنیت-دا که (فاح کلیوم) چوه
بریتانیا لوی امری کرد که اسان فرانسری به اسان رسمي
بنامسریت . لسیر امہ منوران انگلزاره همو کو برونه به
فداکاریکی تواو زمانه کی خویانیان محافظه و ریک
و باش کرد و قبولی زمانی فرانسریان نکرد و له صایی ام
س-عی و فداکاریه وه قومیت خویانیان به علم ناسی و
 بواسطه ام حسیا ته عالی یه وه بون به جهانگیر (دو باره
عبرتیکی تاریخی .

به تجربه و دلائل عقلیه ثابت بوه که ملتی یا قومی
هر چند دوچار انقلابات و فلاکت بی بو شرطه که
زمانی خوی محافظه بکا قومیت و ملیت خوشی محافظه
اکا . چونکه محافظه زمان . ماده حیات و روح قومیت
و ملیتیه .

قومیت ۳ شت شکلی اکا ۱ - اخلاق ۲ - دیانت
۳ - زمان - بعض له فیلسوف الین رابطه زمان له رابطه
دیانت به قوت تره و دلیلشیان امده یه اکر دو کس له
عقیده دا مت-حد وله زمانا مختلف بن له کل یاکریدا هیچ
وقتی الفت پیدا ناکن چونکه واسطه تفاهم له بین او دو
کس دا مفقوده . بلام اکر له زمانا مت-حد وله دیانتا مختلف
بن او دو کس به صورت داعی له پیشیانا الفت و یکیتی
پیدا ابی .

بوج ریکای ام کابرایه تان داوه بیته ایره هانه سرم به زور گدمیه دره وه ساعتیک له کولانی صدت دینه-س سو رامه وه هن شو بسر دستا هات چومه او چایخانه به که شوان لی داده نیشم کریکاره کانی هاوری شوانم هاتن له ناوه راستی چایخانه کددا وستان بانکیان کرده چایچی که وستان اکر ریکای ام کابرایه بدی لپره بی ایرایه ناینه ام چایخانه به .

چایچی برسی بوجی چی گدوه . همویان وئین امه او کریکاره که زله مالی وه به روی هانزی چوارم دا . کابرای چایچی هانه سرم به زور گدمیه دره وه . لو ساته دا احوالی خوم تماشا کرد که له هبیچ جیکا و شوینیک رسی دانیشم فاده وتم وا چاکه بجهه وه مالی . روم کرده ماله وه کیشتمه بر درکا له درکام دا خاونی او ماله کلیم بکری کتبوله پنجره سر درکا کدوه بانکی کرد کیه جوابم دا به وه وناوی خوم پی وت خاون مال وقت تو اوه که امر و زلهت به روی هانزی چوارم دا کیشاره وتم بلی نختیکی پی چو پنجره که کایوه و کار پله کام لوی وه فری درایه خواره وه خاون مال وقت کسی کدامه گرده وه بی له خانوی مندا جیکای ناینه وه .

کار پله کام هلکت له کولانداله زیر طاق خانویکدا لی نوسم له نیوه شودا حسم کرد دمیک له شانه وه ده زیست خبرم بوه وه نهاشام کرد زینک به جلی سپیه وه به پنجه اشارتم ده کات که بجم بو لای او واتی کیشم که او زنه به احوالی من ده زانی و بزی پیاما هاتوه امباشه مالی خویان جیکام اکاته وه .

دلس-ام شونی کوئم له پیچ و سمری کولاند اوستا و اشارتی اکرد که شونی کوم ولک بکی به تذک یکیکه وه بی ریکای نیشان ادام منیش محتاج بوه نبوم خوم حزم ده کرد .

اونده روئش-تین له شا او چوینه دره وه کوتینه ناو باعه کان وام زانی که خانویکی جیاوازی له ناو باعه کاندا

به پایه یکده دسته دسته خلق به برد میا ده رویشن و احترامی-ان بو ده کرد ۳ روز بو تحره مایه وه . روزی چوارم یکی له کریکاره کان که لو قبر-ستانه ایله-ی ده کرد چو بوه سرجنازه هانزی چ-وارم وزله یکی پیا مالی بو وتبوی س-اطافی تاج لسر سرده پریت تو که پیست و ایسفانی وزیوی لپاش صد و پنجا ها مال بوج ده ب احترام بکریت .

له ر بشی مردوه گه اکریت ایکوئی به زویدا . اهالی که چاویان بم کرده وه بی جی به ده کویت همو پلاماری کریکاره که ادهن که بیکوژن به کوچک کوچک بجانی ده . لپاش اوه نه وکو جاریکی تراو ایش-ه بقومیته وه جنائزه هانزی چوارم به احترام ده شارنه وه . به ش-و حسیجس ایشکی او قبرستانه ده کرت . او ش-وه که به و زی کابرای کریکار زله مالی بوبه هانزی چوارمدا له نیوه شودا حسیجس کوی له دنکی هاواریک ده بی کله قبرستانه که وه یت حسیجس لکل او کسه دا که مأور کرابو بو کواستنه وه لشی سلطانه کانی فرنسه به قبرستانی عمومی ده چن به دنکی هاواره گوه گدده کنه او جیکایه دنکه که ده برویت باش ورد ده بو وه تماشا ده کن زلامیک له ناو جنائزه سلطانه کاندا سر خوی چوه لیبان برسی تو کیت وقت من او کریکاره که ام و به بی ادبی زله مالی به روی هانزی چوارم دا لپره رزکارم بکن . لپاشا تفصیلاته کیتان بو ده کیفرمه وه . به پیزه کریکاره که له قبره که هینزایه دوه وه تماشایان کرد دست و پی یکی ش-کاوه . پاش اوه که جراحی هینزایه سر و درمان و تداری کرا-کوته قس-ه کردن امهی کیرایه وه .

وقی دویخی که زله کم مالی به روی هانزی چوارمدا و اهالی پلاماریان بو هینان بم گوزن و من رام کرد . چومه دکانی شراب فروشیک دستم کرد به شراب خواردن وه خاون دوکان لوی نه بو که هاته وه له شاکرده کان توره بو وقت

بو ملک جورج به مناسبت سری ساله و .
به مناسبت حلول سالی تازه با خلاص قابی تبریکات
تقدیم جلاله ان و جلاله ملکه و اعضاء و نه وہ ملکی
ده کم نمنی ذیاری سعادت اهالی بریتانیا تو فیضان له
له زیر حکم بخلاف مجیدت آن ده کم بهنایه خوای تعالی
امل وایه ام سالی تازه يه فانسی عهدیکی تازه وابی که
خوش ویستی و یکیتی بینی بریتانیا و امت عرب به
عمومی و بو عراقی به تایبته تیا ذیادی .

جواب صاحب الجلاله ملک جورج ام يه
به اصالت له جیانی خوم به و کیلی له جیانی جلاله
ملکه و عائله ملوکیه و شکر جلالت آن ده کم امسرا
مراسله آن به مناسبت سالی تازه وہ من لام موثر وہ که
سالی تازه به خیر و اقبال دیت به سر شعبه ایوه دا به
به صحیحی دغبم وایه که علاقه خوش ویستی ایستا
دوامی بی و زیاد بکار کوره پی احکامی لسر احکام
بو مولا .

دیاری حکومت بریتانیا بو عسکری خو ولاتی عراق

قی کیشتوین که حضرت ملک بریتانیا دو بطاریه
طوبی شانی به همو ندار کایه وہ وک هیسترو شتی تربی
بدیاری ناردویتی بو حکومت عراقی فندی که جیش
عراقی لم دیاری يه وہ مستی ده کویت پیویست نیه
بیان بکریت . له مانکی نوزی را بورد وہ بو فیر بونی
طوب چیتی شانی وزارت دفاع صنفیکی کرد وہ وہ .
ایمیتا پیاوی و حاضره که ام طوبانه به کاک بزینیت .
هیچ شک نیه لم کرمی حکومت بریتانیا شعبه عراقی
به تایبته وزارت دفاع مسترورون و به بزر بونه وہ یکی
جوانی ده زان چونکه عسکری خو ولاتی وک ایستا
استفاده لی ده کن بو مولایش علامتی موافقیت . ایمه
تبریکی جعفر پاشا ده کین بو ام دیاری يه . امینین که
شعبه عراقی موافقن نه ک به پی قیمتی مادی ۱۰۰ بالکو
دلیله که حکومت و حضرت ملک بریتانیا رغبتی
تو اویان هیه بو یاریه و بزر کردن وہ حکومت عراق
به همو تحریک .

رئیس وزرا که به دیاریه کی زانی به ناوی اهالیه وہ
به حضرت مندوب السمای کیان که نفت و تقدیری
اهالی به حضرت ملک بریتانیا عرض بکریت .
له العراقة وہ

له چاپخانه حکومت له سلیمانی چاپ کرا

هیه بینیکی تریش رویشتن ژنه ۴۵ له پیش چاوم ونبو
که ورد بوده و خوم له ناو قبرستانه که دادی تمام بو لو
دیکایه وہ که هاتبوم بکریه وہ . له فاکاو صورتی هـ ازی
چوارم هاته پیش چاو به رقه وہ بلاamarی دام .
ماویتی

رویتر

کوملی پارس

پارس ۳۱ ک ۱ به ریاست مسیو لوشور ام مجلسه
کرایوه له وزارت خارجیه فرنسه دا بو بحث له چاکرین
دیکائی له بین دول دا . بو اداره صنعت له او ره با
به تایبته له ناوه رامت و روز هلات له مجلسه که دا ممثل
بریتانیا و فرانسه و ایتالیا و بلجیقا حاضر بون .

کوملی شرقی نزیک

پارس ۲ ک ۲ وا را ده پرموریت که کونارپس رئیس
وزرای یونان و بلناس وزیر خارجه یان ده چن بو (کان)
بو باسکردن لکل وزرای ای الای پاشا مرخص شرق
نزیکیش لوی حاضر دهین .

حکومت روسیه سوویت

خوارده منی بو بریمه کانی

روس ده کریت

لندن ۳۱ ک ۱ کراسن به ناوی حکومت سوویت وہ
اتفاق کردو لکل ممثل امریقادا بو ناردن مقداری که
بکانه دو ملیون دهلاو له روسیه وہ بو نیویورک بو
کریکی خوارده منی و حبوبات بو او شوینانه که اهالی
تیا برسی کوتوه .

و باء تازه ده کوڑیت

له منطقه المانیه دا ک محظله له حلفا

پارس ۳۱ ک ۱ او تلغرافه کله مایاتسی بلا و بو ته وہ
ده کینیت له منطقه مایاتسی و فرنگوفورت و باء ده کوڑیت
امهیش له نزله امـ پانیا ده چیت کورج انسان ده کریت
بقد ۷۰۰۰ کسی له شاری مایاتسی توشی بوه خسته خازه
کانی فرنگوفورت پهلوانه که توشی بون له زماره دوایید
در کوتوه که چهل هزار کس توشی ام و بایه بوه .

هوالی بغداد

— (له بینی دو ملک دا) —

صاحب الجلاله ملک فیصل اولاق

و ملک جورج بنجم

به تلغراف مبارک بادی سالی تازه یان کردوه حضره
ملک فیصل تلغراف لای خواروی نویسه وه .